

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-11- Nr. 12-01-

DĖL GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS STATUTO PAKEITIMO

Krašto apsaugos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimo Nr. 896 „Dėl Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Vyriausybės nutarimo projektas).

Vyriausybės nutarimo projekto tikslas – užtikrinti tinkamą kariūnų, studijuojančių Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje (toliau – Akademija), tarnybos, atliekamos paskutinį studijų semestrą, apmokėjimą.

Kariūnų stipendijų dydžius ir mokėjimo tvarką nustato Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statutas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu Nr. 896 „Dėl Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos statuto patvirtinimo“ (toliau – Statutas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (toliau – KASOKTĮ) 20 straipsniu, stipendijos kariūnams skiriamos iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Poreikis tikslinti kariūnų stipendijų dydį nustatytas sistemiškai įvertinus kariūnų įgyjamą kvalifikaciją (paskutinio studijų semestro mokymų programos įtaką jų kompetencijų tobulinimui), atliekamą tarnybą bei užsienio šalių patirtį užtikrinant tinkamą kariūnų tarnybos apmokėjimą. Vyriausybės nutarimo projektu siūloma įtvirtinti Akademijoje studijuojančių kariūnų stipendijos dydį paskutinį studijų semestrą, atitinkantį jų jau įgytą kvalifikaciją bei atliekamą tarnybą.

Pagal KASOKTĮ 20 straipsnio 6 dalies nuostatas Akademijoje kariūnai rengiami būti karininkais pagal universitetinių studijų, karinio rengimo ir neformaliojo švietimo programas, o karininkų rengimo Akademijoje reikalavimus kariuomenės vado teikimu nustato krašto apsaugos ministras. Pagal Statuto 39 punkto nuostatas karininkų rengimo tikslams pasiekti Akademia pagal kariuomenės vado nustatytus ir krašto apsaugos ministro patvirtintus reikalavimus kariūnams organizuoja lyderio ugdymą ir karinį rengimą. Kariūnai Akademijoje atlieka kariūno tarnybą. Akademia baigusiams kariūnams suteikiamas pirmasis karininko laipsnis ir jie priimami į profesinę karo tarnybą arba išleidžiami į atsargą.

Akademijoje studijuojančių kariūnų rengimas trunka ketverius metus (kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuojančių – penkerius metus) ir vykdomas siejant universitetines studijas, karinį rengimą ir kariūnų ugdymą kariūnų batalione.

Akademijoje studijuojančiam kariūnui, nepriklausomai nuo jo būsimų pareigų ir (ar) karjeros krypties, suteikiamos bazinės visiems karininkams privalomos karinės žinios, orientuotos į jo, kaip

karininko, parengimą. Akademijoje bazinis karininkų kursas (L1) organizuojamas vadovaujantis Bazinio karininkų kurso mokymo reikalavimų specifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-1198 „Dėl bazinių karininkų kursų mokymo reikalavimų specifikacijos tvirtinimo“. Baigę bazinį karininkų kursą Akademijoje studijuojantys kariūnai įgyja pirmajam karininko (leitenanto) laipsniui gauti reikiamą bazinę kvalifikaciją.

Kariūnai Akademijoje akademinių studijų (aukštajam universitetiniam išsilavinimui ir siekiamai kvalifikacijai įgyti būtinųjų žinių) reikalavimus iš esmės įvykdo per tris su puse metų (septynis semestrus). Paskutinio (aštuntojo) semestro programa orientuota išimtinai į paties kariūno kaip kario statusą, jo karinį parengimą, o ne į akademinę veiklą, tiesiogiai siejamą su bendraisiais universitetinių studijų tikslais. Paskutiniajame (aštuntajame) studijų semestre Akademijoje studijuojantiems kariūnams organizuojamų bendrųjų kompetencijų mokymų metu vykdomas intensyvus karinis rengimas, kurio metu suteikiamos papildomos kompetencijos, reikalingos tarnaujant profesinėje karo taryboje (būrio vado pareigoms vykdyti): šuoliai parašiotu, kovinis šaudymas, pratybos 24/7 (tiek žiemą, tiek ankstyvą pavasarį) ir kt. Vykdomas karinis rengimas reikalauja papildomos psichologinės ir fizinės ištvermės ir yra susijęs su padidinta tarnybos rizika. Tokia kariūno tarnyba pagal savo esmę ir apimtį prilygsta kariniam (individualiam) rengimui, vykdomam kariniame vienetė, atliekant profesinę karo tarnybą.

Pagal Statuto 88 punkto nuostatas Akademijoje studijuojantiems kariūnams, atsižvelgiant į tarnybos vertinimo rezultatus, ketvirtaisiais studijų metais mokama nuo 3,7 iki 5,8 BSI dydžio stipendija, tačiau toks stipendijos dydis, atsižvelgiant į pirmiau nurodytą kariūnų, studijuojančių Akademijoje aštuntajame semestre, karo tarnybos specifiką, neatitinka sąžiningo apmokėjimo už tarnybą principo. Paskutiniame (aštuntajame) studijų semestre Akademijoje studijuojančių kariūnų pasirengimas galėtų būti prilygintas ne mažiau 80 procentų pirmąjį karininko (leitenanto) laipsnį turinčio karininko parengimui.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, Vyriausybės nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad Akademijoje paskutinįjį semestrą studijuojantiems kariūnams skiriama 20 BSI dydžio stipendija. Šis dydis yra lygus 80 procentų leitenanto (pirmasis karininko laipsnis, suteikiamas kariūnui baigus Akademiją) pirmaisiais metais gaunamo atlyginimo dydžio (pirmaisiais tarnybos metais leitenantui, skiriant jį pareigas, nustatomo tarnybinio atlyginimo dydis atskaičius mokesčius yra beveik 970 Eur). Vadovaujantis galiojančiu BSI dydžiu, šiuo metu 20 BSI sudarytų 780 eurų. Pažymėtina, kad kitose Europos Sąjungos šalyse kariūnams, kaip profesinės karo tarnybos kariams, visą studijų-tarnybos laikotarpį mokamas tarnybinis atlyginimas, o jo dydis kaimyninėse šalyse yra panašus ar didesnis (Latvijoje ir Estijoje kariūnams mokama po 800–900 eurų, Lenkijoje – apie 1000 eurų atskaičius mokesčius, Vokietijoje kariūnams priklausomai nuo laipsnio mokama nuo 2301 iki 2810 eurų neatskaičius mokesčių). Atkreipiame dėmesį į tai, kad kariūnų stipendijos dydis neturėtų būti lyginamas su kitų asmenų, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, stipendijų dydžiais tiek dėl jau kariūnų įgytos kvalifikacijos, tiek dėl paties jų atliekamos veiklos pobūdžio. Kariūnai paskutinįjį studijų semestrą iš esmės atlieka tikrąją karo tarnybą, tačiau vis dar turi studento statusą, kadangi formaliai nėra baigę Akademijos (Akademija baigiama, kai yra įvykdomi tiek akademinių studijų, tiek karinio rengimo programų reikalavimai).

Atsižvelgiant į aptartus argumentus, stipendijos dydžio pakeitimas atitiktų kariūnų tarnybos, atliekamos paskutinį studijų semestrą, esmę, būtų įgyvendintas principas, kad už tarnybą (darbą) turi būti tinkamai atlyginama. Padidinta stipendija būtų mokama iš Krašto apsaugos ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų (planuojant pagal jau į Akademiją priimtų kariūnų skaičių

papildomai 2021 metais būtų skiriama 155,9 tūkst. eurų, 2022 metais – 163 tūkst. eurų, o 2023 metais – 207,4 tūkst. eurų).

Vyriausybės nutarimo projektas be pastabų suderintas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija bei su Teisingumo ministerija. Finansų ministerija atkreipė dėmesį į tai, ar kariūnų stipendijų didinimas būtų socialiai teisingas. Pažymime, kad stipendijas ir siūloma didinti būtent dėl socialinio teisingumo aspekto: siūloma numatyti, kad paramos dydis būtų proporcingas vykdomai veiklai, kadangi kariūnai paskutiniame semestre ne tik studijuoja, bet visapusiškai dalyvauja kariniame rengime, prilygstančiame profesinei karo tarnybai.

Vyriausybės nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, papildomų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Vyriausybės nutarimo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. (8 5) 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus vedėjas Antanas Aleknavičius (tel. (8 5) 278 7045, el. p. antanas.aleknavicius@kam.lt).

PRIDEDAMA.

1. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Vyriausybės nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Laikinai einantis krašto apsaugos ministro pareigas

Raimundas Karoblis

Antanas Aleknavičius, tel. (8 5) 278 7045, el. p. antanas.aleknavicius@kam.lt